

HATIKVA 2002 1A

INFORMAČNÍ BULLETIN ŽIDOVSKÉ LIBERÁLNÍ UNIE V ČR

Vážení členové a příznivci Židovské liberální unie,

poslední tištěné číslo měsíčníku ŽLU HATIKVA vyšlo v říjnu loňského roku. Její standardní grafickou formu, tisk a distribuci umožňovala státní dotace od Rady pro národnosti vlády ČR. Tato finanční podpora však nám na další období již nebyla poskytnuta se zdůvodněním, že vzhledem ke sníženému rozpočtu není dále možné dotovat menšinové tiskoviny v českém jazyce.

Představenstvo ŽLU vyslovuje upřímné poděkování šéfredaktorovi posledních šesti čísel HATIKVY Martinu Hronovi za perfektní a obětavou práci, která byla v plném souladu s programovými cíli a zájmy ŽLU.

Činnost ŽLU (včetně vydávání HATIKVY) je nyní finančně kryta výhradně z členských příspěvků. Veškeré organizační a vydavatelské práce konají dobrovolně členové ŽLU, nemáme žádné placené zaměstnance.

HATIKVA byla vždy nejdůležitějším pojícím článkem mezi členy ŽLU z celé republiky. ŽLU nemůže efektivně fungovat bez možnosti rychlého zveřejňování aktuálních informací, komentářů k významným událostem a bez vzájemné komunikace mezi představenstvem a členskou základnou. Proto minulá shromáždění členů ŽLU rozhodlo, že je nezbytné neprodleně pokračovat v publikování HATIKVY pružnou a co nejlevnější „samizdatovou“ metodou.

HATIKVA bude připravována ve všeobecně rozšířené, snadno čitelné a tišitelné formě **dokumentu Word** a zasílána v přílohách zpráv **na Vaše e-mailové adresy**. Zároveň bude HATIKVA **dostupná na webovských stránkách ŽLU** pod adresou www.zlu.cz. Těm z Vás, pro které je počítačová komunikační síť zcela nedosažitelná, bude HATIKVA zasílána na jejich **poštovní adresy**. Jednotlivá čísla HATIKVY během roku budou označována číslem měsíce vydání **1, 2, 3, ... 12**; další pokračování HATIKVY během jediného měsíce pak písmeny **A, B, C, ...**

Pokud se podaří zajistit potřebné grafické práce a tiskárnu, budou „samizdatové“ publikované články (včetně případných dodatků) vydávány též v **souhrnném výtisku** (za 1 až 2 předchozí měsíce) a rozepisovány poštou všem členům ŽLU a předplatitelům HATIKVY.

Téměř současně s přerušením vydávání HATIKVY dostala většina z Vás na své adresy první číslo věstníku MASKIL (ten začala vydávat organizace Bejt Simcha). K této distribuci MASKILU došlo zneužitím starší verze databáze členů ŽLU a předplatitelů HATIKVY, kterou měli k dispozici členové dřívější redakce (odvolané představenstvem ŽLU v březnu 2001), někteří z nich nyní pracují pro MASKIL. V MASKILU se od té doby objevilo několik velmi ostrých článků proti ŽLU. Další podrobnosti o těchto událostech a jejich pozadí budeme komentovat v následujících číslech HATIKVY.

V nynějším textu **HATIKVA_2002_1A** však považujeme za důležitější informovat Vás o nejaktuálnějších dění ve Federaci židovských obcí (FŽO), které se bezprostředně týká vztahů mezi FŽO a ŽLU, ale především budoucnosti židovského života v České republice, možností liberalizace a pluralizace praktikování judaismu v rámci FŽO.

Prosíme Vás, abyste své **příspěvky do HATIKVY** (zprávy, názory, ohlasy, komentáře, atd.) posílali zároveň na tyto tři e-mailové adresy: info@zlu.cz, fendrych@fzu.cz, tomas.kvetak@p8.mepnet.cz, a to nejlépe přímo ve formě **dokumentu Word**, což velmi usnadní jejich rychlé zveřejnění v HATIKVĚ. Pouze v případech, kdy je pro Vás e-mail nedostupný, nám pošlete zprávy poštou na adresu:

HATIKVA - ŽLU, Dlouhá 37, 110 00 Praha 1.

Na stejných adresách přijímáme též nové **příhlášky k odběru HATIKVY**, či naopak odhlášky jejího zasílání.

Děkujeme Vám za přízeň a těšíme se na spolupráci a výměnu názorů.

Představenstvo ŽLU
František Fendrych, předseda

Redakce HATIKVY
Tomáš Květák, šéfredaktor

HATIKVA 2002 1A

INFORMAČNÍ BULLETIN ŽIDOVSKÉ LIBERÁLNÍ UNIE V ČR

Výsledky ankety a členského shromáždění ŽLU dne 6.1.2002

Dne 14.12.2001 byl členům ŽLU zaslán e-mailem a poštou dopis **ŽLU, Federace ŽO, HATIKVA : INFORMACE - POZVÁNKA – ANKETA** (viz **1. příloha** HATIKVY 2002 1A), s následující **anketní otázkou** (citace):

„Souhlasíte se vstupem Židovské liberální unie do Federace Židovských obcí jako přidružené organizace ?

(Poznámka: Žádost o vstup do FŽO bude vyžadovat vypuštění článku o kolektivním členství ze Stanov ŽLU.) “

Do 5.1.2002 na danou otázku docházely písemné odpovědi (ve shodě se Stanovami ŽLU, článek 9, odstavec 6) e-mailem a poštou. Někteří členové ŽLU své odpovědi (vesměs kladné) telefonovali.

Z písemných odpovědí se **96 % hlasujících vyslovilo pro vstup ŽLU do Federace ŽO jako přidružené organizace.**

Členské shromáždění ŽLU, které se konalo ve Dlouhé 37 v neděli 6.1.2002, potvrdilo následující **složení orgánů ŽLU a uvedené funkce jednotlivých členů:**

Představenstvo ŽLU :

František Fendrych - předseda
Jiřina Nováková - místopředsedkyně
Věra Chudáčková - místopředsedkyně
Simona Sternová
Karel Schimmerling
Tomáš Bartoň
Bohumil Skála

Revizní komise ŽLU :

Michael Žantovský - předseda
Jozef Wagner - místopředseda
Vladimír Erban

Rada ŽLU :

Představenstvo ŽLU (7 členů, viz výše)
a 2 zástupci poboček ŽLU :
Židovský liberální klub
Helena Čapková
Bejt Holešov
Marcel Sladkowski

Následně bylo plénium seznámeno s **výsledky ankety** ke vstupu ŽLU do Federace ŽO. Během diskuse se též naprostá většina přítomných shodla na potřebnosti vstupu ŽLU do Federace ŽO.

Shromáždění členů ŽLU nejprve projednalo a odsouhlasilo nutnou **novelu Stanov ŽLU** (vypuštění odstavců o možnosti kolektivního členství v ŽLU), viz **2. příloha** HATIKVY 2002 1A.

Poté shromáždění členů ŽLU schválilo **žádost o vstup ŽLU do Federace ŽO jako přidružené organizace** (příslušný text dopisu najdete ve **3. příloze** HATIKVY 2002 1A).

Zpráva z jednání Rady Federace židovských obcí dne 16.1.2002

F. Fendrych

Zúčastnil jsem se zasedání Rady Federace židovských obcí v ČR, oficiálně jako řádně zvolený zástupce židovského sportovního klubu Hakoach, který je už 7 let přidruženou organizací FŽO. Nejprve shrnu **důležitá fakta a výsledky** této schůze :

Jednání začalo až v 10:30 hodin. Sešli se na něm nově zvolení členové Rady FŽO. Z celkového počtu 43 členů Rady (30 zástupců obcí, 7 přidružených organizací a 6 duchovních) přišlo 34 delegátů. Po úvodním slově bývalého předsedy J. Munka zahájila navržená mandátová komise velmi pečlivou kontrolu, zda všichni zástupci obcí a přidružených organizací mají v pořádku příslušné doklady o pověření k zastupování obce či přidružené organizace a splňují podmínky stanovené platným Statutem FŽO. Tato část schůze trvala více než jednu hodinu. Během ní byla 5-ti přítomným delegátům (ze ŽO Ostrava, Karlovy Vary, Děčín, místopředsdům organizací Ukrývaných dětí a Unie židovské mládeže) zpochybněna a zamítnuta oprávněnost účastnit se voleb. Zbylo tedy 29 členů Rady FŽO s hlasovacím právem.

Nejprve byl zvolen nový předseda Rady FŽO. Stal se jím opět J. Munk (ŽO Praha). Poté proběhly volby místopředsdů Rady FŽO, kteří spolu s předsedou, tajemníkem a rabínem tvoří Prezídium FŽO. Z dřívějších místopředsdů byli znovu zvoleni J. Daníček (ŽO Praha), L. Pavlát (ŽO Praha) a P. Weber (ŽO Brno). Dále prošel návrh, aby Rada FŽO měla celkem 5 místopředsdů (dříve 3). Dvěma zbývajících místopředsdů byli zvoleni O. Herman (České Budějovice, ŽO Praha) a M. Lichtenstein (ŽO Teplice).

Po diskusi nad návrhem rozpočtu FŽO v roce 2002 byl připravený finanční dokument vrácen k doplnění detailů a přepracování. Návrh rozpočtu FŽO bude schvalován na dalším zasedání Rady FŽO, které by se dle dohody mělo konat do dvou měsíců.

Mezitím se na schůzi dostavila předsedkyně Unie židovské mládeže, tím počet oprávněných hlasujících stoupl na 30.

Až po 14:00 dospělo jednání k nejzávažnějšímu bodu – změnám Statutu Federace ŽO. K tajnému hlasování byl každému ze 30-ti hlasujících zástupců předložen následující anketní lístek s tímto textem (citace):

„ Jsem pro to, aby byl v rámci Federace židovských obcí praktikován:

- 1) ortodoxní směr judaismu
- 2) ortodoxní a konzervativní směr judaismu
- 3) ortodoxní, konzervativní a liberální směr judaismu “

Před vlastním hlasováním vystoupil rabín K. Sidon s krátkým prohlášením, že, pokud bude schválena varianta 3), nebude moci dále vykonávat funkci vrchního zemského rabína.

Volební komise po sečtení hlasů na anketních lístcích vyhlásila následující výsledky hlasování o výše uvedených variantách:

1) : 2) : 3) = 4 : 11 : 15 hlasů

Pro možnost praktikování liberálního judaismu v rámci Federace ŽO se tedy vyslovila přesná polovina oprávněných hlasujících v nově zvolené Radě FŽO. **Jeden hlas chyběl k dosažení nadpoloviční většiny pro liberální judaismus !**

Po delší diskusi bylo rozhodnuto konat 2. kolo voleb k daným možnostem, a to veřejným hlasováním, ale pouze o dvou vítězných variantách 2) a 3).

Druhého kola hlasování se účastnilo pouze 28 přítomných z Rady FŽO. Dva mimopražští členové Rady FŽO, kteří volili v prvním kole, během sčítání hlasů odešli z jednacího sálu.

HATIKVA 2002 1A

INFORMAČNÍ BULLETIN ŽIDOVSKÉ LIBERÁLNÍ UNIE V ČR

Následné veřejné hlasování skončilo tímto výsledkem:

2) : 3) = 15 : 13

Zvítězila tedy možnost praktikování konzervativního judaismu (spolu s ortodoxním), varianta liberálního judaismu, ač v 1. kole zvítězila, ve 2. kole hlasování neprošla...

Návrh nového Statutu Federace ŽO bude tedy vypracován bez možnosti praktikování liberálního judaismu.

Po vyhlášení výsledku 2. kola hlasování (v 15:00 hodin) bylo jednání Rady FŽO ukončeno.

Příští zasedání, které má na programu schvalování rozpočtu FŽO na rok 2002, bude podle předběžné dohody svoláno do 2 měsíců.

Na pořadu by měla být i předložená žádost ŽLU o přijetí za přidruženou organizaci FŽO.

Nyní mi dovolu **stručný komentář** :

Důvody pro neuznání hlasovacího práva 5-ti delegátům byly tyto: neodeslání zápisu o pověření členskými shromážděním obce, zástupci byli pověřeni pouze výborem obce nikoliv shromážděním členů, zápis následného potvrzení shromážděním obce nebyl včas dodán FŽO, místopředsedové neměli plnou moc od předsedy organizace, nehalachický původ jednoho ze zástupců (pouze „po otci“). Formálně bylo toto rozhodnutí mandátové komise nepochybně správné, po něm však už zbylo pouze 29 právoplatných voličů, přičemž některé z mimopražských obcí a přidružených organizací zcela ztratily právo vyjádřit svůj názor při následujících volbách prezidia FŽO, ale především při rozhodování o nesmírně důležité otázce - možnostech praktikování různých směrů judaismu v rámci FŽO.

Před jednáním Rady FŽO byl židovským obcím a přidruženým organizacím rozeslán dopis obsahující následující text (citace):

„Nová Rada FŽO má především rozhodnout o dvou následujících otázkách:

1. Má Statut FŽO zakotvit praktikování dvou nebo tří směrů judaismu?
2. Může být v rámci jedné ŽO praktikováno více směrů judaismu? “

Obce a přidružené organizace měly pověřit své zástupce, jak mají hlasovat o daných dvou otázkách. Na vlastním jednání Rady FŽO však byl k rozhodování předložen jiný text (citace):

„Jsem pro to, aby byl v rámci Federace židovských obcí praktikován:

- 1) ortodoxní směr judaismu
- 2) ortodoxní a konzervativní směr judaismu
- 3) ortodoxní, konzervativní a liberální směr judaismu “

Tato formulace není kompatibilní s původně navrženými dvěma otázkami. Předemlaná otázka 2. byla zcela vypuštěna. Jednalo se pouze o otázce 1., k níž se dle přípravného dopisu měli delegáti vyjádřit buď ANO (tedy povolit též praktikování konzervativního a/nebo liberálního judaismu) nebo NE (zachovat pouze ortodoxní praxi). Navíc byla otázka 1. pro hlasování rozštěpena do tří subvariant. 1), 2), 3). Už to samotné představilo liberální judaismus jako extrémní možnost a psychologicky „svádělo“ voliče k tomu, zůstat případně jen „na půl cesty“ u subvarianty 2) konzervativního směru.

Po zvážení výše uvedené situace jsem plénu Rady FŽO navrhl, aby hlasování o možnostech praktikování judaismu v rámci FŽO bylo odloženo, a to ze dvou důvodů:

A) Lze očekávat, že na příštím zasedání budou mít všichni noví delegáti v pořádku formality svého pověření a oprávněnosti k volbám. Je přece nanejvýš žádoucí, aby se skutečně všechny obce a přidružené organizace mohly vyjádřit k otázkám, které jsou zcela zásadní pro další vývoj židovského života v českých zemích.

B) Neshoda v původní formulaci dvou otázek a formulaci anketního lístku předloženého k tajnému hlasování neumožnila jasné a jednoznačné pověření zástupců obcí k odpovědím na dané otázky.

Na moje námítky jen stručně odpověděl J. Daníček. O mém návrhu na odložení tohoto bodu jednání nebylo ani hlasováno a ihned se přikročilo ke sbírání vyplněných hlasovacích lístků o třech subvariantách praktikování směrů judaismu v rámci FŽO.

Byl jsem přesto mile překvapen tím, že i za daných okolností se 15 ze 30 hlasujících delegátů vyslovilo pro možnost 3) praktikování liberálního judaismu. Velmi si vážím toho, že dva z členů bývalého (i nového) Prezídia FŽO (T. Kraus a P. Weber) i při veřejném hlasování (ve 2. kole) otevřeně vyjádřili svou podporu liberálnímu judaismu.

Uznávám, že jednání Rady FŽO bylo procedurálně korektní (ve shodě s platným Statutem FŽO i volebním řádem) a demokratické (alespoň ve stejném smyslu, v němž o schválení státního rozpočtu rozhoduje hlas jediného parlamentního poslance).

Připadá mi však nepřírozené, že, ačkoliv se ve světě téměř 1.5 milionů Židů hlásí k liberálnímu judaismu, pro možnost jeho praktikování u nás se vyslovila přesná polovina delegátů (oprávněných k volbám) v Radě FŽO a ve známé anketě FŽO v roce 2000 dokonce téměř 80 % řádných členů židovských obcí (tedy lidí „zevnitř“) požadovalo uznání židovství i po otci (liberální halacha), lze na základě výsledku současného hlasování v Radě FŽO považovat liberální judaismus ve Federaci ŽO i nadále za nepovolený, ne-li přímo zakázaný směr !?

Naskýtá se otázka (kterou už mi někteří členové ŽLU telefonovali): Má nyní smysl, aby ŽLU vstupovala do Federace ŽO, když minulé hlasování v Radě FŽO neumožnilo včlenit liberální judaismus do návrhu nového Statutu FŽO ? Myslím, že právě teď je vhodná doba, aby se ŽLU stala přidruženou organizací FŽO a mohla se prostřednictvím svého zástupce v Radě FŽO přímo účastnit demokratických jednání a schvalování změn Statutu FŽO. Názory v Radě jsou vyrovnané, každý hlas má velký význam, včdyť už minule chyběl pouze jediný (možná právě ten náš?) k dosažení potřebné většiny pro naši podporovanou změnu – možnost praktikování liberálního judaismu v rámci Federace ŽO.

Věřím, že v průběhu budoucího schvalování návrhu změn Statutu FŽO se najde rozumné řešení, které umožní koexistenci a uznání všech tří směrů judaismu v rámci Federace ŽO v České republice.